

Sygn. akt: IV RC 495/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia SR Katarzyna Rybczyńska

Protokolant: Dorota Krupińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 marca 2022r. w R.

sprawy z **powództwa małoletniego M. N. reprezentowanego przez matkę E. M.**

przeciwko S. N.

o podwyższenie alimentów

- 1) zasądza od pozwanego na rzecz małoletniego powoda M. N. alimenty w kwocie po 1100 zł (jeden tysiąc sto złotych) miesięcznie, płatne z góry począwszy od 1 października 2021 roku, do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki małoletniego powoda E. M., a to w miejsce alimentów zasądzonych na rzecz małoletniego powoda mocą wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z 16 września 2015 roku, w sprawie o sygnaturze akt IV RC 470/15;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- 3) nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Rybniku) kwotę 400 zł (czteryście złotych) tytułem opłaty od uiszczenia której małoletni powód był zwolniony z mocy prawa;
- 4) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt: IV RC 495/21

UZASADNIENIE

Małoletni powód działający przez matkę domagał się podwyższenia alimentów od pozwanego ustalonych na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z 16 września 2015 roku, z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 1100 zł miesięcznie począwszy, od 1 października 2021 roku.

W uzasadnieniu pozwu podano, że od czasu poprzedniego ustalenia alimentów upłynął okres ponad 6 lat, który determinował wzrost kosztów utrzymania małoletniego. Małoletni obecnie ma 14 lat, jest nastolatkiem, a jego bieżące potrzeby różnią się od tych z czasów gdy był ośmiolatkiem. Miesięczne koszty utrzymania małoletniego wskazano na poziomie ok. 1850 zł, bez kosztów mieszkaniowych, które to koszty w przeliczeniu na jednego członka rodziny wynoszą 276 zł. Matka małoletniego pracuje uzyskując dochód w wysokości 1100 zł, a jej mąż po odtrąceniu alimentów kwotę 2300 zł netto. Pozwany jest z zawodu brukarzem, stolarzem. Ma możliwości zarobkowe na poziomie 3500-6500 zł. A ponadto nie realizuje już obowiązku alimentacyjnego wobec starszej córki, która dobrowolnie zrzekła się tego uprawnienia. (k. 3-4v.).

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości.

Wskazał, że wywiązuje się z obowiązku alimentacyjnego pomimo, że obecnie pozostaje na utrzymaniu swojej partnerki. Wbrew twierdzeniom pozwu ciąży na nim obowiązek alimentacyjny wobec starszej córki, który za jej zgodą jest ograniczony co do wysokości. Obecnie nie pracuje i nie osiąga żadnego dochodu. Z powodu problemów z kręgosłupem zmuszony był zrezygnować z pracy na stanowisku brukarza. (k. 37-38).

Następnie na rozprawie 3 marca 2022 roku pozwany uznał żądanie pozwu do kwoty po 850 zł miesięcznie. Pełnomocnicy podtrzymali swoje dotychczasowe stanowiska, pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie żądania w całości. (k.195)

Sąd ustalił.

Małoletni powód M. N. urodzony (...) pochodzi ze związku małżeńskiego E. M. i pozwanego.

Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z 24 września 2012r. w sprawie II RC 1309/11 rozwiązano małżeństwo rodziców małoletniego powoda przez rozwód z winy obu stron, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią wówczas W. N. ur. (...) w R. oraz małoletnim M. N. ur. (...) w R. powierzono matce. Kosztami utrzymania i wychowania dzieci obciążono oboje rodziców, zasądając od pozwanego na rzecz małoletnich alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie na rzecz każdego z dzieci.

Dotychczasowy obowiązek alimentacyjny został ustalony na mocy wyroku Sądu Rejonowego w R. z 16 września 2015 roku w sprawie sygn. akt IV RC 470/15 na kwotę po 500 zł. Powyższym wyrokiem podwyższono również obowiązek alimentacyjny pozwanego wobec W. do kwoty po 500 zł miesięcznie.

W dacie ustalenia ostatnich alimentów małoletni powód uczęszczał do II klasy szkoły podstawowej. Koszt utrzymania małoletniego powoda jego matka oceniała wówczas na kwotę ok. 700 – 800 zł miesięcznie, uwzględniając wyżywienie w kwocie -300 zł, ubrania – 200 zł, środki czystości i higieny - 100 zł, wycieczki szkolne – 300 zł rocznie, wyprawkę szkolną- 500 zł (przybory i plecak), fryzjer - 20 zł. Koszt wakacji małoletniego wynosił ok. 1500 zł, wliczając ferie zimowe.

Matka małoletniego mieszkała z konkubentem w domu, który należał do rodziców konkubenta. Koszty mieszkaniowe kształtowały się następująco:

- woda 150 zł miesięcznie,
- energia elektryczna - 200 zł co dwa miesiące,
- gaz – 50 zł co miesiąc,
- opał – 1000 zł na sezon,
- Internet – 70 zł co miesiąc,
- telewizja – 80 zł co miesiąc,
- wywóz śmieci - 30zł miesięcznie.

Matka małoletnich ponosiła te koszty po połowie z konkubentem.

Matka małoletnich była wówczas na urlopie wychowawczym, otrzymywała zasiłek rodzinny i wychowawczy w wysokości ok. 700 zł miesięcznie. Konkubent pracował w wodociągach i zarabiał ok. 2000 zł miesięcznie, płacił alimenty.

Pozwany wówczas prowadził działalność gospodarczą, z której osiągał średnie miesięczne dochody w wysokości ok. 1300 zł. Działalność prowadził jednoosobowo w branży budowlanej, w pracy dziennie spędzał 8 - 10 godzin. Posiadał uprawnienia spawacza, potrafił również brukować. Otrzymał pieniądze z funduszu europejskiego na rozwój firmy w wysokości 20 000 zł.

Pozwany mieszkał sam w domu po babce. Koszty mieszkaniowe kształtowały się następująco:

- opał w sezonie grzewczym 1800 zł,
- prąd – 102 zł co dwa miesiące,
- gaz -50 zł co dwa miesiące,
- woda – 120 zł miesięcznie,
- telefon - 70 zł miesięcznie.

Pozostałe koszty utrzymania pozwanego przedstawiały się następująco:

- wyżywienie ok. 600 zł miesięcznie,
- Internet 55 zł miesięcznie,
- kosmetyki 170 zł miesięcznie,
- wizyty u dentysty – 450 zł rocznie.

Pozwany korzystał z pomocy finansowej rodziców. Nie miał długów, ani kredytów. Sprzedał swój samochód w maju 2015r. za kwotę 8500 zł. Ze środków uzyskanych sprzedaży mieszkania wraz z matką powoda uzyskał kwotę 37 tys. zł. W czerwcu 2015r. kupił samochód marki B. z 2007r. za kwotę 12.000 zł, na remont samochodu wydał 15.000 zł. Zamierzał sprzedać ten samochód. Pozwany utrzymywał kontakt z małoletnim powodem. Poza alimentami, żadnych dodatkowych pieniędzy nie przekazywał dzieciom, tylko synowi na urodziny i wakacje.

Dowód: akta sygn. akt IV RC 470/15, w szczególności wyrok k.64, uzasadnienie 68-71, protokół rozprawy k. 62-63, dokumentacja medyczna i rachunki k. 15 i następane.

Obecnie powód ma 15 lat, uczęszcza do VIII klasy szkoły podstawowej. Planuje kontynuować naukę w K. w szkole wojskowej. Nie uczestniczy w dodatkowych zajęciach pozaszkolnych płatnych. Pobiera korepetycje z języka angielskiego oraz matematyki.

U małoletniego stwierdzono koślawość płaskostopia kończyn dolnych. Małoletni uczęszcza na prywatne wizyty u ortopedy z uwagi na długi okres oczekiwania na wizytę w ramach NFZ, koszt wizyty wynosi 300 zł. Małoletni uczęszczał na rehabilitację odpłatnie. Małoletni uczęszcza również na prywatne wizyty stomatologiczne co trzy miesiące, jednorazowy koszt wizyty to wydatek rzędu 200 zł. W okresie jesienno –zimowym choruje na zapalenie górnych dróg oddechowych, jednorazowy koszt leków wynosi ok. 100 zł.

Podstawowe miesięczne koszty utrzymania małoletniego to:

- wyżywienie 650 zł;
- odzież i obuwie ok. 200 zł;
- środki higieny 100 zł;
- kieszonkowe 100 zł;

- korepetycje 400 zł;
- ubezpieczenie 6,25 zł (75 zł rocznie);
- (...) 8,33 zł (100 zł rocznie);
- fryzjer 26,66 zł (40 zł co 1,5 miesiąca);
- obiady w szkole 100 zł miesięcznie;

Łącznie: ok. 1592 zł.

Ponadto małoletni 3 razy w roku wyjeżdża na wycieczki, których łączny koszt wynosi 300 zł. Dodatkowo matka małoletniego daje mu kieszonkowe na wyjazdy w łącznej kwocie 300 zł. Powód w ubiegłym roku wyjechał wraz z matką oraz jej mężem i drugim synem na dziesięciodniowe wakacje. Koszt wyjazdu małoletniego stanowił wydatek rzędu 1000 zł.

Małoletni mieszka wraz z matką, jej mężem oraz dziewięcioletnim bratem z obecnego związku małżeńskiego matki, w domu stanowiącym własność teściów matki powoda. Rodzina zajmuje parter domu. Koszty mieszkaniowe przedstawiają się następująco:

- podatek od nieruchomości 200-300 zł miesięcznie (dzielony jest na ilość mieszkańców),
- prąd 150zł miesięcznie;
- gaz 65 zł miesięcznie;
- woda 200-230 zł miesięcznie;
- wywóz śmieci 50 zł miesięcznie (600 zł rocznie);
- telefon wraz z Internetem 150 zł;
- opał 141,66 zł miesięcznie (1700 zł rocznie);

Łącznie: 1006 zł, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca daje kwotę 251,50 zł.

Matka małoletniego ma obecnie 42 lata. Pozostaje w związku małżeńskim od 2016 roku. Pracuje w wymiarze 1/2 etatu osiągając dochód w wysokości 1200 zł. Mąż matki małoletniego pracuje w (...) i osiąga wynagrodzenie, po odliczeniu alimentów, w kwocie 2300 zł.

Małoletni powód nie chce spotykać się z pozwanym.

Pozwany ma obecnie 43 lata, deklaruje, że nie pracuje. Nie jest zarejestrowany jako bezrobotny. Pozostaje na utrzymaniu partnerki. Nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności. Posiada uprawnienia spawacza, jednakże z uwagi na upływ czasu wymagają one odnowienia.

W 2020 roku pracował jako pomocnik brukarza, przez okres jednego roku, w firmie brata. Pracował bez umowy o pracę, osiągając dochód rzędu 2500 zł. W 2021 roku pomagał koledze przy pracach wykończeniowych. Na przestrzeni ostatnich 8 lat nie był zatrudniony na pełny etat na podstawie umowy o pracę. Od 2020 roku podejmuje prace dorywcze.

Pozwany zmaga się bólami kręgosłupa. W 2022 roku rozpoczął leczenie w związku z dolegliwościami, uczęszcza na wizyty do poradni neurologicznej w ramach NFZ. Nie ma stałych wydatków na leki.

Pozwany posiada dwudziestodwuletni samochód osobowy marki S.. W październiku 2021 roku sprzedał samochód marki B. z 2007 roku za kwotę 14 tys. zł. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży przeznacza na życie.

Pozwany mieszka wraz z partnerką oraz jej córką na piętrze domu stanowiącego własność ojca partnerki. Parter domu zajmują rodzice partnerki. Każda kondygnacja domu posiada własne liczniki. Koszty mieszkaniowe to:

- woda 80 zł miesięcznie,
- prąd ok. 268 zł miesięcznie (300 zł co drugi miesiąc + pierwsza wpłata 1300 zł),
- Internet 60 zł miesięcznie,
- opał 116,66 zł (1400 zł rocznie),
- śmieci oraz podatek od nieruchomości 100 zł (300 zł raz na kwartał),

Łącznie: 624,66 zł, co w przeliczeniu na jedną osobę daje kwotę 208,22 zł.

Pozostałe koszty utrzymania pozwanego to: odzież i obuwie 200 zł, środki czystości i kosmetyki 100 zł, paliwo 100 zł.

Pozwany w ramach prezentów przekazał małoletniemu na Święta Bożego Narodzenia kwotę 200 zł oraz na urodziny kwotę 100 zł, której małoletni zapomniał u ojca.

Pozwany posiada obowiązek alimentacyjny również wobec starszej córki W.. W. zakończyła naukę i wyjechała do pracy za granicą. Poinformowała o tym fakcie pozwanego, wskazując, że rezygnuje z dotychczasowych alimentów.

W okolicznych Urzędach Pracy są liczne oferty pracy dla osób w wieku i z kwalifikacjami pozwanego, jak i bez zawodu. Pozwany sprawdzał oferty pracy na portalu (...), ale go nie zadowolili, bo nie zawierały propozycji wynagrodzenia na poziomie 8000 zł.

Pozwany nie ma zobowiązań w postaci pożyczek czy kredytów.

Pozwany nie ma rachunku bankowego.

Dowód: odpis aktu małżeństwa k. 11, zaświadczenie o dochodach k. 12 - 14 , treść korespondencji k. 15, rachunki oraz potwierdzenia płatności k. 16-26, 48-59, zeznania podatkowe k. 39 -41 , zeznania stron k. 60v.-64 oferty pracy k. 67-192, dokumentacja lekarska k. 193-194, oferty pracy k. 67 i nast.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wymienione wyżej dowody przeprowadzone w niniejszej sprawie. Sąd w pełni oparł się na dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy, których wiarygodności nie podważano. Zeznania stron zasadniczo w szerokim zakresie korespondowały z pozostałymi dowodami przeprowadzonymi w niniejszej sprawie. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a przeprowadzone postępowanie Sąd uznał za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd na podstawie art. 235 § k.p.c. oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie świadka E. C. – partnerki pozwanego - zgłoszony dla wykazania faktycznej majątkowej, zarobkowej i zdrowotnej sytuacji pozwanego (k. - 37), albowiem dla wykazania tych okoliczności wystarczający jest dowód z dokumentów przedłożonych przez pozwanego i przesłuchania samego pozwanego, który ma najlepszą wiedzę w tej kwestii.

Sąd zważył.

M. - prawną podstawę rozpoznania żądania pozwu stanowią przepisy art. 133, 135 i 138 k.r.o..

Zgodnie z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków, każda ze stron może żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Ustalenie czy nastąpiła zmiana stosunków następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami istniejącymi podczas ustalania wysokości poprzednich alimentów.

Poprzez zmianę stosunków należy przede wszystkim rozumieć zarówno zmiany w statusie ekonomicznym strony powodowej, wynikające z usprawiedliwionych potrzeb, jak i zmianę zakresu możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Ugruntowane stanowisko doktryny i orzecznictwa wskazuje ponadto, że ma być to zmiana istotna.

Zgodnie z regulacją art. 133 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Na płaszczyźnie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda nastąpiła istotna zmiana. Dotychczasowe alimenty zostały ustalone ponad 6 lat temu. Po pierwsze należy wskazać, opierając się na zasadach doświadczenia życiowego, że wraz z naturalnym rozwojem dziecka zwiększają się także jego potrzeby. Wpływ na zmianę kosztów utrzymania stron ma także wzrost cen towarów i usług i jest to okoliczność od nich niezależna.

Niewątpliwie usprawiedliwione potrzeby powoda znacznie wzrosły od czasu kiedy był 8 letnim dzieckiem. Powód obecnie znajduje się w fazie intensywnego wzrostu co stwarza potrzebę częstej wymiany odzieży i obuwia. Powód ma obecnie 14 lat, a tylko podstawowe koszty jego utrzymania ustalono na poziomie ok. 1950 zł.

Matka małoletniego powoda pracuje w niepełnym wymiarze czasu pracy, osiągając z tego tytułu kwotę 1100 zł netto miesięcznie. Urodziła syna, który ma obecnie 9 lat, a zatem w porównaniu z pozwanym, zwiększył się krąg osób, do alimentacji których jest zobowiązana. Jej mąż przeszedł zawał.

Sytuacja zarobkowa i majątkowa pozwanego na przestrzeni tych 6 lat również uległa zmianie, ale nie w sposób istotny. Pozwany co prawda nie pracuje na podstawie umowy o pracę lub na innej legalnej podstawie, niemniej jednak nie sposób znaleźć racjonalne powody dlaczego tego nie czyni. Pozwany twierdzi, że od półtora roku pozostaje na utrzymaniu partnerki podejmując jedynie prace dorywcze. Córka pozwanego zrezygnowała dobrowolnie z otrzymywania alimentów w wysokości 500 zł miesięcznie z uwagi na zakończenie edukacji oraz podjęcia pracy za granicą. Pozwany nie potrafił przekonująco wyjaśnić dlaczego nie złożył pozwu o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego. Pozwany twierdzi, że jest schorowany – problemy z kręgosłupem. Nie sposób jednak nie zauważyć, że podjął leczenie w trakcie niniejszego postępowania, a ponadto nie wykazał, że posiada ograniczone możliwości zarobkowania poprzez przedłożenie przykładowo orzeczenia o niepełnoprawności czy orzeczenia lekarza orzecznika ZUS. Powyższe okoliczności pozwalają przyjąć, że pozwany podejmując jedynie prace dorywcze ma zaspokojone usprawiedliwione potrzeby i żyje na takim poziomie, że może np.łożyć alimenty na rzecz dorosłej, usamodzielnionej córki, która zawiadomiła go, że alimentów już nie potrzebuje. Wskazać należy, że w okolicznych Urzędach Pracy są liczne oferty pracy dla pozwanego. Pozwany jednak o tym nie wie, bo nie jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna. O dobrej sytuacji zarobkowej i majątkowej pozwanego świadczy też to, że legalną pracę podjąłby za wynagrodzeniem rzędu 8000 zł. Ponadto podkreślenia wymaga, że pozwany nie ma zobowiązań w postaci kredytów czy pożyczek, a zatem jego jedynym, i najważniejszym, wierzycielem jest małoletni powód.

Mając na uwadze powyższe Sąd na mocy art. 133, 135 i 138 k.r.o. orzekł jak w punkcie 1 wyroku, uwzględniając żądanie powoda w całości.

Z uwagi na ostateczne stanowisko pełnomocnika pozwanego Sąd uznał pozwanego za stronę, która przegrała proces w całości i dlatego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 2¹ pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa opłatę od pozwu od uiszczenia, której powód był zwolniony z mocy prawa, w wysokości 400 zł, ustalonej na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy z 28.07.2005r.o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.